

Finansdepartementet

103 33 Stockholm

## Yttrande över Värdepappersfondsutredningens delbetänkande (SOU 2002:56)

---

### 1. Inledning

Sveriges riksbank har beretts tillfälle att yttra sig över Värdepappersfondsutredningens delbetänkande *Investeringsfonder* (SOU 2002:56). I betänkandet ges förslag till ny reglering av fondsparandet. Dessa förslag bygger huvudsakligen på de s.k. *ucitsdirektiven*. Dessutom föreslås den nuvarande lagen om värdepappersfonder att ersättas av en ny *lag om investeringsfonder*. Den nya lagen är tänkt att omfatta både sådana fonder som avses i ucitsdirektiven och *specialfonder* som inte omfattas av direktiven. Till de senare hör bland annat s.k. *hedgefonder*, som genom lagförslaget får ett tydligare regelverk.

### 2. Riksbankens synpunkter

Utredningen konstaterar att fondsparandet inte är en del av betalningsväsendet eller en del av kreditgivningen. Därmed medför fondsparandet inte heller i någon betydande omfattning sådana *systemrisk*er som utgör ett motiv för bland annat Riksbankens övervakning av stabiliteten i det finansiella systemet. De regler som utredningen föreslår motiveras främst av *konsumentskyddsintresset*. Riksbanken delar denna bedömning.

Riksbanken har dock den allmänna uppfattningen att lagens övergripande bestämmelser bör utformas så att de ger Finansinspektionen en bättre vägledning för sin tillsyn och utformning av föreskrifter och allmänna råd. Riksbanken noterar exempelvis att den föreslagna 14 § om sundhetskrav och uppföranderegler i stora drag efterliknar äldre finansiell lagstiftning på ett sätt som enligt Riksbankens mening varken ger fondbolagen eller Finansinspektionen tillräcklig ledning i dagens finansiella miljö.

Riksbanken anser också att analysen av regleringsmotiven och skyddsintressena på fondmarknaden kan fördjupas. Frågan om fondmarknadens reglering bör ses i samma sammanhang som den analys och de förslag som Banklagskommittén lämnade rörande kreditinstitutens roll och funktion. Riksbanken efterlyser en mer grundläggande diskussion om vilka principer som skall råda vid reglering av fondmarknaden och vilka uppförande- eller sundhetskrav som lämpligen kan ställas på fondbolagen. Riksbanken skulle välkomna om utredningen i sitt slutbetänkande närmare belyste dessa för marknaden och tillsynen centrala frågor. I det ursprungliga kommittédirektivet efterfrågades en förutsättningslös översyn av lagstiftningen om fondmarknaden. En sådan torde knappast stå ivägen för den nödvändiga implementeringen av ucitsdirektiven, utan snarare vara till hjälp vid tillämpningen av dem.

Den finansiella tillsynen av fondmarknaden bör enligt Riksbankens mening inriktas mot risker som berör viktiga funktioner i det finansiella systemet. Riksbanken menar att allmänhetens förtroende för fondmarknaden inte i första hand är en tillsynsfråga. Finansinspektionen bör endast undantagsvis ges i uppdrag att följa frågor av konsumentskyddscharaktär, vilket den nu aktuella utredningen huvudsakligen handlar om.

I övrigt anser Riksbanken att specialfonder – t.ex. hedgefonder – med friare placeringsmöjligheter än de värdepappersfonder som normalt omfattar fondsparandet, kan spela en värdefull roll från stabilitetssynpunkt. Genom de friare placeringsmöjligheterna har dessa fonder större möjligheter att ta positioner som går emot de positioner som fonder med mer begränsade placeringsmandat måste hålla sig till. Därigenom kan förekomsten av hedgefonder verka modererande på kraftiga prisförändringar på de finansiella marknaderna.

På direktionens vägnar:

Urban Bäckström

Kerstin Alm

I beslutet har deltagit: Urban Bäckström (ordförande), Lars Heikensten, Eva Srejber, Villy Bergström, Lars Nyberg och Kristina Persson. Föredragande har varit Björn Hasselgren.